Ч. 82. Чернівцї, субота дня 13. (25.) квітня 1896. Рочник XII.

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ

щодня кромі недїль і руских сьвят о год. 5. по пол.

Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)

Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

Місцеві шкільні ради і їх предсїдателї.

(Голос буковиньского учителя.)

Місцеві ради шкільні, котрі мають дбати о добро школи і підпирати змаганя учителя, суть для руского шкільництва тілько тягаром і перепоною. А то ось чому: По наших селах суть сьвящениками Волохи і перекіньчики волоскі або московскі. Всї они завзяті вороги нашого руского народу і спиняють єго розвій, як лиш можуть. Предсїдателем місцевої шкільної ради єсть звичайно сьвященик, котрий анї раз не прихильний для школи, переслїдує учителя на кождім кроцї, чорнить єго перед старшиною і старає ся на всякий спосіб підкопати єго повагу в громадї, щоби він не мав жадного впливу на ню.

Нераз думав я, чому то сьвященики Волохи такі не прихильні нам Русинам і ось до чого додумав ся. Волохи хочуть, щоби їх нарід був на висшім степени культури, як наш руский, бо тодї були би сильнїйші і всї мусїли би з ними рахувати ся. Але просьвічають они свій нарід всїма силами, просьвічаємо і ми свій і тримаємо крок з ними. Они пізнають, що далеко від нас не то що не відбігли, але можуть навіть легко лишити ся позаду.

Видять они, що годї їм в звичайний спосіб осягнути свою цїль і тому, коли в волоских селах сьвященики яко предсїдателї шкільної ради старають ся, щоби всї дїти ходили правильно до школи, щоби громади розширяли школи, жиють з учителями в згодї і взагалї піддержують просьвіту, то в наших руских селах виступають сьвященики против школи і учителя, а як хто пристане до читальнї, то кажуть, що перейшов на унїю, і закладають якісь православні читальнї, так як би читальня була якоюсь сектою віри; а в тих православних читальнях читають селянам з Купчанкового „Просвѣщенія“ про росийского ґенералґубернатора Іґнатєва (чи як там єму), а з „Православной Буковины“ про смерть батька Александра III. і таке саме иньше; баламутять нарід, бо кажуть, що він волоскої віри і мусить свої дїти по волоски вчити, бо Бог покарає і т. д., і взагалї спиняють просьвітний рух з висше наведеної причини.

Другі члени місцевої ради шкільної (по руских селах) є також против школи, бо они темні і не знають, до чого школа провадить. а маючи від сьвященика потугу і злий приклад, ставлять учителеви великі перепони в сповнюваню єго обовязків; бо н. пр. що такий підюджений сьвящеником мужик доброго зробить, як він прийде на інспекцию, стане ходити по клясї і дїтий питати, хоч сам нїчого не знає? Тілько перешкаджає в науцї. А борони Боже, щоби єму що сказати, бо він має право на то.

З сего видко, що шкільна місцева рада, така, яка по наших руских селах на Буковинї завела ся, не приносить для школи жадної користи, противно она є шкідлива для руского шкільництва і для того треба старати ся, єї як найскорше усунути.

Правда, вже тому буде зо два роки, як ставили учителї Кіцманьского повіту на учительскій повітовій конференциї внесене, щоби зробити відповідні кроки щодо скасованя місцевих рад шкільних, але не ухвалено сего внесеня, бо предсїдатель заявив, що то неможлива річ, бо то закон їх установив, а закон не так легко скасувати. Але на мою думку поправа відносин в тім взглядї доконче потрібна і учителї рускі на Буковинї повинні всюди заставляти ся, що з тими радами зробити. Як би рускі села вічно мали мати предсїдателями місцевих рад шкільних своїх ворогів, байдужих о добро руского народу, то лїпше нам обходити ся зовсїм без тих рад і старати ся о то, аби їх скасовано. А нї, то ми мусимо ще довгі лїта ждати, поки в руских селах настануть сьвященики Русини, прихильні школї, і до того часу бороти ся з противниками і їх заходами. Та як той час перебути, коли діждемо ся такого положеня?

Отже заким що буде, добре би було, щоби рускі круги сею справою заінтересували ся, особливо справою з сьвященика-

---

На кримських виноградниках.

Ол. Я. Кониського.

II.

„Ангелський чин.“

(Конець.)

Забувши, що питав мене про „вид“, він знов:

— Дак ви з „видом“, чи так?

— Я-ж вам казав, що з „видом“.

— А я думав так, як я колись... не тепер, давно; тепер жадного „виду“ менї не треба... Тепер „ангелський чин“ заступає менї „вид“.

Помовчавши трохи знов до мене:

— Ви, значить, з хахлів?

Мене наче щось кольнуло; але кажу собі на думцї: „ну його к Богу! він людина неосудна“, тай відповів йому: з „хахлів“.

— Паскудний народ — хахли...

„Отакої утни!“ подумав я і глянув на Ібрагима. Ібрагим усьміхаеть ся, а хараул Іван не втерпів і каже:

— Але-ж і отець Михаіл з хахлів?

— Був колись хахлом, а як восприяв „ангелський чин“, то й став нї юдей, нї елин, нї хахол, нї москаль...

— А хто-ж? — питає Ібрагим.

— „Ангелський чин“ — тай годї!

З сїм словом чернець скинув клубук і рясу і мовив:

— Да не оскудїет чаша сія! Чуприно! твою пемо?

— Не мою, отче, а Лягорову.

— Благо тобі! наливай! ти теж хахол... Паскудний, брате, народ хахли! Тобі на здорове, випиймо!

— А скажіть но, отче! — смиренно спитав я у „ангелського чина“, — чому саме паскудний народ хахли?

— Тому, що паскудний! — відповів отець Михаіл, силкуючись надати своему голосу поважну авторитетну ноту: — люди „ангелського чину“ не брешуть... Коли я кажу „паскудний народ хахли“, дак і амінь тому! значить, паскудний і є. Ну от хочби мене самого взять! Та де хочте по сьвітах — усякий инчий народ, дак озолотив би таку людину як я; цїни-б їй не склав, — а у нас що? загнали мене, наче хорти зайця в нетри! Хиба я таким був?... Ой-ой! та в другому народї!... що й казати! Господь надїлив мене великими дарами; а люди заздріли тай почали мене їсти... Отже не з'їли, в пельку не пройшов... Який з мене проповідник, коли-б ви почули?! На архиерейському богослуженю говорив, усїх до сліз доводив. Такого другого витії треба пошукати!... Мене-б просто до царського двору за проповідника! от що! а вони мене, бач, куди загнали!...

Чернець зачепив мою цїкавість. Слово по слові я почав розпитувати його про житє його.

— Яке там у мене житіє?! — мовив отець Михаіл — таке житє, як з собаки щетина. Кажу вам, я на проповіди був вельми охочий. В батьків своїх вдав ся; вони були і промовисті і говіркі. Загадали менї в семинариї говорить в церкві. А тодї саме гемонський напад на нашу семинарию жандарі підняли. Менї про те байдуже-б, дак же жалко стало, що товаришів позаганяли біс батька знає куди... Прости мене Господи!... Я і ну на тему: „Отци, не раздражайте чад“. Звістно, проповідь треба спершу написать, да подать до ректора на цензуру, а тодї вже в церкві читать. — Добре!.. випемо! Я й написав, ректор перечитав, — написав bene... Розумієте, що значить bene? Значить: добре, хорошо; „якшиш“ по твойому, Ібрагиме! Став я в церкві на проповідь.. Тільки що почав, — а язик у мене не на той бік повернув ся!.. очима читаю одно, а язиком вимавляю зовсїм инче, те, що серце чує... Скінчив... Зараз мене з церкви до ректора, до архиерея, до ґубернатора! Чиста напасть на мене!.. попущеніє Господне! „Ти, кажуть, що говорив? дїтий баламутив проти батьків, проти начальства!.. Вон! айда з семинариї.. Отаке! хотїли вигнати з вовчим білетом; да вже ґубернатор змилував ся, казав написати: „по слабому здоровю“.. Ну й вигнали... І ректором і архиереем були нїхто-ж як не наші-ж ха-

ми і старали ся доконче в якийсь спосіб о зараду сему лихови, бо оно спиняє просьвіту і розвій нашого народу.

(Радо поміщаємо се письмо буковиньского учителя-Русина і просимо наших учителїв — передплатників на Буковинї, щоби в сїй справі, як і в иньших річах, що обходять нашу школу, забрали голос. Ми відступимо як найрадше місце на се в ґазетї. — *Редакция.*)

Буча в радї державній.

Наша часопись за мала, щоби ми могли докладно здавати справу з засїдань ради державної, особливо коли на Руси дїє ся богато иньших річий, котрі мовчки поминути годї. Але день 20-го квітня с. р. був для нашої ради державної памятний так задля порушених там справ, живо обходячих Русинів, як і задля дуже пристрастного настрою, в якім наради вели ся. Настала правдива буча, до котрої причину подав посол Романчук. Отже з того засїданя подаємо коротко справу.

Того дня п. Романчук мотивував своє пильне внесенє в справі заборон віч і зборів. „Давнїйше — казав він — полїтичні власти строго придержували ся закона о зборах і евентуально розвязували збори. Послїдними часами не вдоволяють ся власти розвязуванєм зборів, лиш придержують ся цїлком нової тактики. В роках 1893 і 1894 заборонено численні збори з причини холери. Страх перед холерою минув, а прийшла торічна кампанїя виборча до сойму. (Др. Брзорад: Се гірше ще як холера!) По тїй кампанїї заборонюють ся всякі віча і збори, навіть довірочні, як в Тернополи, де сїмох комітетових поставлено перед суд. Селян переслїдує ся за участь в депутациї до Відня, і каже ся їм „віденьске зїлє“ або „їдь собі до цїсаря по справедливість“.

Промову п. Романчука перебивав п. Пернерсторфер і иньші ріжними пристрастними окликами обуреня і замітками.

На се президент мінїстрів ґр. Баденї заявив, що не заперечує парляментови права ставляти і ухвалювати наглячі внесеня. Однак се може стати ся лиш в таких случаях, в котрих або правительство не є інтересоване або коли в кождій хвили може правительство заняти якесь становище. Скоро однак підносить ся закиди, то треба придержувати ся засади audiatur et altera pars. Обжаловані власти і урядники мусять мати нагоду оправдати ся. В сїм случаю, хоч би палата ухвалила наглячість, не буде можна зачати нїякої акциї без попередного доходженя. А таке доходженє буде заряджене і скоро покажуть ся які надужитя, то видасть ся відповідне розпоряджене. Однак годї з гори сказати, чи й яке орeченє буде видане. Відтак замітив ґр. Баденї, що в 1896 р. не вийшов до мінїстерства нїякий рекурс против заборони віч, а одну жалобу в такій самій справі (всенародне віче) відкинено у всїх інстанциях. Запевнив, що анї взагалї анї специяльно для Галичини, анї він анї теперішний намістник не видали нїяких окремих розпоряджень в справі зборів. Має лист намістника з донесенєм, що роздразненє населеня дає ся замічати в деяких околицях, тож власти мусїли заборонити віча. З тих причин просив ґр. Баденї відкинути наглячість внесеня.

П. Леваковский признав нагле внесенє оправданим, богато неправильностий сам знає, але каже, що то не лише против віч руских так поступають власти, але й против польских. Се австрийска господарка в Галичинї, а не польска.

П. Пернерсторфер замітив на се, що злі відносини в Галичнї панують вже від многих лїт. Недуги епідемічні суть для галицких властий знаменитим средством домашним против всяких зборів. Скоро в Галичинї суть які епідемичні недуги, то се передовсїм гнет люду і обманьства полїтичні, доконувані шляхтичами і властями полїтичними на людї. Треба дивувати ся спокійному поведеню галицкого люду. Як низько і в нуждї мусить лежати галицкий люд, польский і руский, скоро доси не найшов сили, щоби бодай дрібку повстати против істнуючих там відносин. Тої хвилї, коли се стане ся, не можете вижидати з чистою совістию. Тогдї або свобідно розвине ся полїтичне житє радикальних сторонництв, а в той час настануть для вас прикрі часи, або скоро й дальше так будете ґаздувати, наспіє страшна хвиля для Галичини, бо морд і пожежа перейде по вашім краю! *(Протести і голоси обуреня між польскими послами.)* Скоро в Австриї істнує край, де єсть пригнетений нарід, що має право повстати против своїх гнобителїв, то се безперечно Галичина! Дрожіть ви панове шляхтичі! (Пос. Струшкевич: Ми цїлком сего не боїмо ся!) Дрожіть перед тою хвилею, коли нарід польский пробудить ся, бо ви не заступники а гнобителї того народу.

(Нові оклики обуреня. Біганина до президента палати. Гамір. Президент Хлюмецкий напімнув бесїдника, щоби не уживав таких слів.)

П. Щепановский нарікав, що Пернерсторфер наклакує люд до морду і пожежі против польскої шляхти і інтелїґенциї. Таку мову мусить осудити кождий посол. Люд польский має довірє до шляхти; видко се в соймі. В Галичинї було, єсть і буде окликом: z polską szlachtą — polski lud.

Молодочех п. Кайцль замітив, що не лише в Галичинї, але й в Чехах заборонюють так само збори, і сказав, що его сторонництво буде голосувати за наглячостию внесеня.

Посол Люеґер приписав вину тих відносин тому, що Чехи і Нїмцї сварять ся, а верх ведуть тимчасом Поляки і Мадяри. Не австрийска а польска господарка винна всему лиху, бо перед 20 роками галицкі хлопи не еміґрували, а урядники боронили хлопів перед гнетом. Аж тепер ті всї благодати по 20-лїтнім „ущасливляючім“ панованю польскім. Доказом сего хоч би галицкий сойм, де послови-селянинови, длятого що се селянин, кинено в очи словом „bydlę“.

Так глубоко запустили корінє ті кривди, зазнавані хлопом польским від шляхти. Скоро бачу, як Поляки беруть мілїони з нашої вітчини Австриї, а притім чую промови Щепановского, то дивне чувство мене огортає. Ті, що засновали державу і єї боронять (Нїмцї), вже нинї нїчого не значать, а референт буджету Щепановский ґаздує в тїй палатї. Демократи такі, як Щепановский, Рутовский, не заслугують на назву представителїв люду і лиш длятого називають себе демократами, щоби покрити свої провини. Поручив ухвалити наглячість внесеня.

Відтак п. Романчук застеріг ся, мовби виступав против народу польского; він виступив лише против верховодячого польского сторонництва. А п. Поточек відповів Пернерсторферови, що польский люд его ради не послухає.

Вкінци при голосованю наглячість внесеня п. Романчука в і д к и н е н о; за наглячостию голосували також пп. Барвіньский і Вахнянин.

З нашого короткого справозданя не може бути добре видко, щоб у радї державній була справдї тодї велика буча. Щоби се було видко, потрібно докладного, широкого справозданя. Але віденьскі часописи пишуть, що такої бучі, такої пристрасти в промовах, яку бачили 20-го с. м. в радї державній, вже давно там не видали.

З бучі тої можна висновати деяку науку: а іменно, що правительство в потребі заборонює безпідставно віча не лиш рускі, але й польскі та чеські і нїмецкі. Значить, треба правительству витолкувати, що заборонами не осягає своєї цїли. Віча — як справедливо сказав п. Кайцль — суть клапами безпеченьства в настрою народу: люди виговорять ся і вже їм через те лекше. Чи осягають то, чого бажають, на те не все віча кладуть вагу.

Відтак при тїй ватрі, що розложив п. Романчук, спекли собі Нїмцї і свою печеню, бо хоч згадували про Русинів, але притім і Мадярам впекло ся і Чехам. Вже то певна річ, що нїмецкі посли, коли й обстануть за Русином, то тілько тогди, коли притім і для себе дещо виторгують.

хли... От замісць попа став я писарем в полїциї... Строчу! пишу! еже писах, писах і дописав ся до секретарства. Секретар полїциї — ба! се сила у нас!

Ми всї кивнули головами.

— А якийсь нечистий взяв — говорив далї чернець — тай украв у мене з шухлядки одну дуже вельми секретну бумажку про социялїстів... Знов на мене напасть; знов Господнє попущеніє. „Ти, каже на мене начальство, продав ту бумажку“... А нуте, докажіть! — змагаюсь я. — „Еге! кажуть менї: коли-б можна було доказати, сидїв би ти не тут, а у хурдизї за залїзними ґратками“.. — „Давайте мене під суд!“ Се так я на їх; а вони до мене: „Нехай вже тебе Бог судить! От тобі вовчий білет, йди собі від нас“.. Тут мене взяло за серце! взяв я той білет, пошматовав, кинув їм межи очи, плюнув, ноги на плечі, та сьвіт за очи... Як пішов, як пішов, тай прийшов аж, куди-б ви думали? Не вгадаєте!.. Далеко! звідсїль не видно... Аж у Воронїж прийшов.. І тепер не тямлю, чого я туди прийшов! Так вже! — рука Всевишняго привела мене туди.. І прийшла до мене в голову думка... нїхто, як не Мати Божа подала менї ту думку: принять ангелський чин. Пішов я в Митрофановський монастир, до ігумена, до архиерея. „А „вид“ у тебе є“? — питають. — Еге! а у мене саме настоящого „виду“ й нема... Знов в мою голову наче з неба упала думка: потаїти, що я був секретарем полїциї, а показати той „вид“, що дали менї з семинариї. Я його взяв, звістно, нишком з полїциї, а то-б не дали... Сїпачі душі!... А ну, харауле! да не оскудїває десниця твоя! підлїй в шклянку. От я і в монастирі, ігумен мене вподобав!.. дали менї пострит, з Мусїя нарекли Михаілом, а за рік — став єромонахом!... Он воно як!... Проповідями я вславив ся в монастирі; де було архиерей служить, там і я проповідую, чи в соборі, чи де инде, всюди я!.. А ви думали як?.. Мабуть з ангелським чином найшло на мене наитіє з самого неба. Став я таким промовистим, що увесь Воронїж слухає було да хвалить мене. Отже чорт, прости Боже на сїм слові, вмішав сатану не в своє дїло, тай забив менї паморокии. Було якесь сьвято в монастирі. Архиерей казав менї проповідь держати... Я знав, що в церкві буде усе начальство.. А тодї саме у нашому містї цьковали социялїстів і страх, як нівечили людий.

Необзир гатили в остроги, кого треба, кого й не треба. Знов взяло мене серце. Не можна було стерпіти. Знов — наитіє!... Що-ж! таке дїло: коли люди в голови зайшли, коли у кого клепки не стало, дак ти на те-ж і начальство, щоб любенько-гарненько оброзумити зелені голови... А воно їх в острог да в Сибіряку!... По мойому — дак би ласкою їх, вони-б і притихли; а то в острог!... От я й ну штаповити по наитію на тему „аще единаго от малих сих погубите...“ та знов і те „повинуйте ся властям! — нїсть власти, яже не од Бога“. Штапую! і тих і тих, та бачу, так усї присунулись до мене, щоб лучше чути. Уважно слухають... інче очима мене їсть... Кажу і чую, що не я кажу, а устами моїми небо глаголет... Аж хтось мене з боку за ризу — смик! дивлю ся: іподіякон... Владика, каже, звелїв туж хвилину скінчити... Послухав ся; сущиї власти од Бога суть... треба слухати ся та як гукону: „іміяй уши слишати, да слишить!“... Скоро вступив я до вівтаря, бачу: владика хмарою на мене дивить ся!.. А вже ігумен! аж борода йому тремтить, наче на вітрі; а ніздри... наче в коня!...

Скінчила ся відправа, архиерей на мене: „не минуть тобі Сибіру...“

Отже не вгадав він... Сибір мене минув; але і тут хиба не Сибір? Як ти про се, харауле?...

— Як на кого, — відповів дипльоматично Іван. — А менї цїкаво стало знати, на чому скінчила ся архиерейська погроза. Я знов звернув на неї річ.

— Ба! на чому! — мовив отець Михаіл — на тому-ж і скінчило ся, що мене за наитіє на мене Божої благодати і пхнули в отсю Татарію! Ти, Ібрагиме, не сердь ся; ти людина гарна і річ не до тебе... Хоч ми колись вас і теє... чубили колись, але і ви нам здачи давали за батька

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 24-го квітня 1896.

ДР. ЮЛЇЯН ПЕЛЕШ

Епископ Перемиский, Самбірский і Сяніцкий, Пристоятель Трону Єго Сьвятости Папи і Граф Римский

упокоїв ся дня 22-го с. м. в Перемишли.

Др. Юлїян Пелеш родив ся дня 3-го сїчня 1843 р. в Смерековцї, ясельского повіта, перемиской епархії, з батька Григория, учителя народної школи, і матери Іванни, дочки о. Теодора Щавиньского, пароха в Регетові. Народні школи скінчив Юлїян в Яслї 1854 р., до ґімназиї ходив від І-ої до VІ-ої кляси в Пряшеві на Угорщинї, а до VІІ-ої і VІІІ-ої в Перемишли, де зложив іспит зрілости з відзначаючим успіхом в 1863 р. Богословіє скінчив 1867 року у Відни, а дня 13-го жовтня 1867 р. рукоположив его пок. перемиский епископ Тома Поляньский, почім виїхав молодий сьвященик до Відня яко докторанд богословія і префект тамошної духовної семинариї. Докторат зложив в 1870 роцї і зараз по тім перенесено его до Львова на префекта студий в духовний семинариї. На тім становищи оставав до 1872 р. і перейшов звідси до Перемишля яко заступник професора богословія пастирского, а майже рівночасно іменовано его референтом перемиской консисториї і членом комісиї для укладу руских шкільних книжок. В жовтни 1874 р. іменував его цїсар парохом при церкві сьв. Варвари у Відни і ректором віденьской руской семинариї. На тій посадї оставав др. Пелеш до 1883 р. Цїсарскою постановою 1883 р. іменований архидияконом і деканом руской митрополитальної капітули у Львові, а 1885 р. став першим гр. кат. епископом в Станїславові. По смерти еп. Ів. Ступницкого іменований був епископом в Перемишли.

Др. Пелеш звістний також яко писатель. Довгий час був головним сотрудником „Руского Сіона“, написав „Учебник кат. богочестия для V і IV-ої кл. гімн.“, „Пастирске Богословіє“ і цінне дїло Geschichte der Union der ruth. Kirche mit Rom в двох грубих томах. Брав також участь у видавництві нїмецкого Kirchenlexikon-у.

Др. Пелеш визначував ся образованем і брав свого часу живу участь в народнім житю Русинів, а й до послїдної хвилї причиняв ся щедрими жертвами до підвигненя і розвою руских товариств в краю, а особливо в Перемишли. — Вічна ему память! Похорон Преосьв. епископа д-ра Юлїяна Пелеша має відбути ся в понедїлок, дня 27-го с. м. Похорон поведе мабуть Є. Ем. кардинал Сембратович. — Пок. епископ Юлїян вже від довшого часу терпів на сильну нервовість, котра не давала ему брати участи в публичнім житю. Тому він відтягнув ся від него цїлковито і жив лише при своїй тихій роботї канцелярийній. Минувшого тижня знеміг пок. епископ дуже і положив ся до ліжка, з котрого більше не встав. Лїкарскої помочи не жадав, бо — як казав — чув ся здоровим. Всї реферати держав у себе до самої смерти, котра наступила, в середу 22-го с. м. о 4-ій годинї з полудня.

Іменованя. Радником скарбовим іменований податковий інспектор Носкевич, а інспектори податкові Мих. Маритчак і Щасний Томек старшими інспекторами при львівскій дирекциї скарбу.

Відзначенє. Концептовий практикант при львівскім намістництві Казимір Пшибиславский одержав гідність шамбеляна.

В память Тараса Шевченка устроює молодїж коломийскої ґімназиї вечерниці дня 25-го с. м.

В справі висилки руского сьвященика до Бразилиї була оногди депутация руского еміґраційного комітету у Є. Ем. кардинала Сембратовича. До Бразилиї вибрало ся доси 10.000 Русинів, з котрих около 4000 мешкає в одній громадї. Се число вірних вистарчить, щоби один сьвященик міг мати удержанє. Депутация передала кардиналови ще карту Бразилиї, де зазначені рускі кольонії. Є. Ем. кардинал обіцяв полагодити сю справу в користь вірних Русинів, а навіть не щадити власного гроша, коли би се було потрібне для удержаня одного сьвященика.

До відомости наших передплатників. Ми часто дістаємо від наших вп. передплатників по містах галицких листи, в котрих нарікають на неправильне доставленє часописи. Хоч ми і знаємо, що у богатьох випадках винна тому неточність почти, то мусимо вп. передплатників зробити уважними: що по великих містах мусить ся за доставленє дневника платити почтї 15 кр. місячно або самому відбирати часопись. З досьвіду знаємо, що богато наших вп. передплатників не знає сего і невинно жалує ся опісля на неточність експедициї.

З „Просьвіти“. На засїданю головного виділу з дня 21-го с. м. рішено установити провізоричну посаду вандрівного учителя господарства і люстратора читалень, а на пробу злюстровати львівский і борщівский повіт. Принято до відомости, що філїя в Стрию скликує на день 15-го мая с. р. загальні збори зполучені з господарским вічем; рішено вислати до Стрия делеґата, а на премії визначено суму 50 зр.

Аспіранти на рускі колачі і книші. Один з наших читателїв пише нам: Їдучи якось желїзницею до Чернівців прийшло ся менї сидїти в однім возї з богословами румуньскими, многонадїйними аспірантами на рускі колачі і книші. Ті панки, було їх кілька, не оглядаючи ся на публику, завели пісню, в котрій висказує ся найгірша ненависть до всего, що руске і не тхне волоским духом. Один з тих зухів дійшов до такої буйности, що став без сорома знущати ся над якоюсь дївчиною. От вам кандидати на панотців, котрі відтак консистория нисполе на наші рускі приходи. Борони нас, Боже, від такого щастя!“

Гірка доля. До готелю під рибою при ул. Жовківскій у Львові заїхав перед кількома днями Володимир Познаньский з своїм сином калїкою, щоби его умістити в якім добродїйнім заведеню. По довгих а безуспішних вандрівках і просьбах, видячи, що дитини нїгде не хочуть приймити, лишив еї в готели, а сам пропав без слїду. В листї полишенім в руках хлопця, доносить, що „покидає его на ласку Божу“, бо не маючи занятя не може ему дати удержаня. В листї находить ся метрика хрещеня хлопця і сьвідоцтво уряду громадского в Галичи, в котрім посьвідчає ся що Познаньский стратив там в наслїдок пожару цїлий маєток.

Дрібні вісти. Письменні іспити клявзурові і устні для кандидатів на учителїв ґімназий і реальних шкіл розпічнуть ся у Львові дня 27-го мая с. р. — Говорять, що секретар російского консуляту у Львові А. Грущецкий буде іменований урядником в російскім міністерстві заграничних справ, а на его місце має прийти хтось иньший. — У вівторок відбуло ся у львівскім маґістратї перше цивільне вінчанє жидівске. При актї вінчаня були зі сторони власти президент Мохнацкий і комісар маґістрату Білиньский. — Іван Калинюк, господар і властитель каменоломів в Хрещатику, перебрав доставу каміня до будови великого моста під зелїзницю на Днїстрі коло Заліщиків. — В Ізидорівцї, жидачівского повіту, вибух оногди огонь і знищив 13 господарств. Шкода лише в малій части обезпечена, виносить 13.000 зр. Заходить підозрінє підпаленя. — Фінансовий інспекторат в Серетї перенесений з днем 1-го мая с. р. до Радівців. — „Руска Читальня“ у Веренчанцї розвязала ся добровільно.

Телеґрами „Буковини“.

З дня 24-го квітня 1896 року.

Відень. Палата послів відкинула 174 голосами против 61 внесенє, щоби за підставу специяльної дебати взяти загальне право виборче і рішила перейти до специяльної дебати над правительственним проектом. Против того голосували лише Кронаветтер, Пернерсторфер, Шлезінґер і кілька Молодочехів. Опісля зачато специяльну дебату.

Париж. В парляментї відчитав президент міністрів Буржоа заявленє: що міністерство з огляду на відмовлене мадаґаскарского кредиту сенатом, через що дальше функционоване війска на Мадаґаскарі спинене, рішило підчинити все иньше національній безпечности і поназі, і димісіонує, щоби лише уможливити слїдуючому міністерству одержанє того кредиту. Буржоа протестував против того, мовби міністерство не було конституцийне і заявив, що старав ся свою проґраму перевести. Серед великого зворушеня і окликів „Геть з сенатом!“ вийшли міністри з салї. По оживленій дебатї принято дневний порядок, котрий висказує висшість вибраних на підставі загального виборчого права і постанову, дальше вести полїтику демократичної реформи. Президент Фор приняв димісию і розпочав сегодня переговори. Сенат радить сегодня над кредитом для Мадаґаскару.

Хмельницького, та за вашого хана Гирея — чув? то то!... давно те було...

Бачу я, отець Михаіл знов збочує, давнину згадує; я його знов „на путь правий“.

— Та що-ж — мовив він — на моє й виходить, що хахли — народ паскудний... Ґубернатор з хахлів і ігумен — Полтавець... Вранцї другого дня мене до ґубернатора... Як визьвірить ся він на мене, аж піна з рота бризькає! І те на мене і друге. Ти і сякий, ти і такий! Забув — і хто я; не вважає на мій ангельский чин да гукає: „згниеш ти у мене в соловецькому острозї!..“ Я хотїв і на його „тикнуть“ і нагадати йому про свій ангельский чин, а далї думаю: „скисни ти, собаче пійло; а я удалю ся од злого і сотворю благо...“

— І що-ж ви? — спитав я.

— Що-ж я! нїчого, змовчав... Думав: хмара вітром перейде. У добрих людий так би воно і стало ся, а у хахлів... один одного цькуємо!... Через місяць мене отсюди одвезли, та ще й проповіди заборонили говорити... От-де лихо!... Тодї я... що його в татарській пустелї з нечевя робити? На гилю високу не хочу, води глибокої — нема! а нудьга клята гадиною серце ссе. — Взяв ся братію вмовляти на боротьбу з сатаною і умовив мрежи закидати да на суходолї ловити рибку і велику і маленьку... Отак і калатаю. — Ось, ну! Ібрагиме! наповни мрежи моя!

Ібрагимови — знати — не вперше порати ся з „мрежами“: він достав з чернечого кошика торбу і спитав:

— Відерко?

— А вже-ж! по чотири на брата — відповів отець Михаіл.

Винник вложив в торбу шіснайцять пляшок, обмотаних соломою і мовив:

— Готово!

— Добре!... але-ж вже пізно, самому не яково йти... А хто-ж мене молодого та до дому проведе? — весело промовив отець Михаіл, одягаючи рясу.

— Звичайно — хто! — відповів Іван — кума!

— Добре! гукни на неї!

Іван вийшов і небавом вернув ся з огрядною молодицею у великоруському сарафанї. То була кума „дядї Лягора“, перекупка Євдоха.

— Держай, кумо! — мовив „ангельский чин“, вказуючи на кошик — бремя сіє легко есть.

Євдоха мовчки взяла кошик і вкупі з „ангельским чином“ рушили з сьвітлицї. Була вже девята година вечера.

— Саме опівночі прийдуть в монастир — мовив Іван.

— Свершать, значить, ночное бдїніє — додав Чуприна.

Цїни збіжа і других продуктів.

Дня 23-го квітня 1896.

		Львів.			Чернівцї.	
Пшениця . .	від 7.50	до 7.70	від 7.35	до 7.45
Жито . . .	„ 6.30	„ 6.65	„ 5.90	„ 6.05
Ячмінь бров. .	„ 5.40	„ 6.—	„ 5.50	„ 5.60
Ячмінь простий	„ 5.75	„ 5.—	„ 4.70	„ 4.80
Овес . . .	„ 5.70	„ 6.—	„ 5.30	„ 5.40
Ріпак . . .	„ 9.—	„ 9.25	„ 8.75	„ 9.—
Горох . . .	„ 5.—	„ 8.—	„ 5.—	„ 6.—
Вика . . .	„ 4.75	„ 5.—	„ 0·—	„ 0.—
Льнянка . .	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—
Біб	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—
Бобик . . .	„ 4.25	„ 4.60	„ 0.—	„ 0.—
Гречка . . .	„ 7.—	„ 7.50	„ 0.—	„ 0.—
Конюшина черв.	„ 25.—	„ 30.—	„ 28.—	„ 31.—
Конюшина біла	„ 30.—	„ 50.—	„ 0.—	„ 0.—
Конюш. шведск.	„ 30.—	„ 35.—	„ 0.—	„ 0.—
Кукуруза нова	„ 5.—	„ 5.50	„ 4.—	„ 4.10

Хміль 00.— 00.— злр. за кільо у Львові оковита за 10.000 лїтрів 12.50—12.75

Лїтературне Товариство

„РУСКА БЕСЇДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,

має на складї:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодїжи, міщан і селян, редаґовану Омеляном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892, 1894, по **1** зр. **20** кр. за річник, а всї **7** разом за **7** зр.

З пересилкою почтовою **7** зр. **30** кр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

За кожде слово платить ся 1 кр.

Важне для всїх!

Хто із Вп. Читателїв хоче що дешево набути або добре продати, най оголосить через нашу ґазету, то певно не пожалує.

Важне для громад! Одно буковиньске місто має дві великі огневі сикавки на продаж. Цїна дуже низька.

Всї прибори до робленя соломяних улїїв є на продаж. Цїна дуже низька.

Млин кінний з французскими камінями і з всїма найлїпшими приборами є в Чернівцях на продаж. Цїна дуже приступна.

Фортепян старий на продаж в Чернівцях. Цїна 30 зр.

Візок для одного коня з двома дишлями, плетеним кошем, мягким сидженем, ще мало уживаний, і шори є на продаж. Цїна дуже приступна.

Американьский будильник 1 зр. 65 кр., з календарем 2 зр. 5 кр.

Машина до шитя употреблена, але ще дуже добра, 25 зр. Можна і ратами сплачувати.

Зеґарок стінний з вагою, що лише йде а не бе, 1 зр.; будильник 1 зр. 25 кр., а такий, що бе і будить, 1 зр. 90 кр.

Французскі зеґарки стінні накручують ся раз на тиждень. Добрі для шкіл, читалень і т. д. 2 зр. 60 кр.

Цїни сих зеґарків суть фабричні для перепродажи. Меньше як тузин (12) не висилає ся.

Ножики кишенькові з 2-ма і 3-ма вістрями, 6 тузинів (82 штук) 7 зр. 20 кр. Меньше як 6 тузинів не висилає ся.

Машина до плетеня пончіх і рукавиць, употреблена 25 зр. За помочію сеї машини можна денно 8 пар пончіх сплести і то о много красше, як руками.

За 7 зр. 20 кр. можна дістати ріжних річий: 12 ножів столових, 12 вилок, 12 ложок (британїя), 12 ложечок, 12 ножів кухонних, 6 ножів для хлїба, 6 ножиць сталевих, 6 ножиків кишенькових, 2 кохлї (британїя).

100 великих сьв. образів в красках з рускими підписами 5 зр. Близько 40 штук таких образів (кождий иньший) висилає фабрика на взір за 2 зр. Такі образи продають перепродавцї по 15 до 20 кр.

Про сї оголошеня (1—13) дає близші відомости Адмінїстрация „Добрих Рад“ в Рогізнї п. п. Садаґура.

На кожде замовлене треба прислати почтову марку за 5 кр.

Поручаємо гостинницю Метрополь Лерхенфельда в Чернівцях при улици Ратушевій.

Віктор Тірінґ з Відня, Praterstrasse 11, поручає вив. Публиці свою новоотворену філїю зі складом одежі в Чернівцях при улици Ратушевій ч. 7. Цїни як найнизші! 12—12.

Виданя „Буковини“.

Перші Зорі, оповіданє Теодота Галїпа, сторін 110, вісїмки, цїна 30 кр., з пересилкою 35 кр.

В день сьвятої волї. Оповіданє О. Я. Кониського, сторін 42, 16-ки, цїна 10 кр., з пересилкою 12 кр.

Для передплатників „Буковини“ обі книжки коштують лише 30 кр. разом з пересилкою.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

aus Richters Apotheke in Prag.

Beim Einkauf dieser anerkannt vorzüglichen, schmerzstillenden Einreibung, die in allen Apotheken vorrätig ist, sehe man stets nach der Marke: „Anker“.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТЇ і ШКОЛЇ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-руского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просьвіта“, а виконана в лїтоґрафічнім закладї Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска цїна карти, наклеєної вже на полотнї, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просьвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просьвітї“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Добрі Ради.

Часопись ілюстрована для господарства, домівства і забави. Виходить в Рогізнї що місяця. Передплата, платна в Рогізнї, виносить на рік 1 зр. 50 кр. Адреса: „Добрі Ради“ в Рогізнї, почта Садаґура.

В редакциї можна ще дістати давні рочники Добрих Рад.

1. рочник „Д. Р.“ містить до 200 поучаючих уступів а зверх 120 забавних приказок і много иньшого. Цїна цїлого рочника 1 зр. 20 кр., без 2. числа 80 кр.. а без 2. і 3. лише 40 кр.

2. рочник „Д. Р.“ містить до 300 статейок, дуже много приказок і одну довгу повість, що майже через всї числа тягне ся: „Як то з Василя Двірничука зробив ся Василь Дворницкий і які він пригоди мав, що ся свого роду відцурав.“ Цїна цїлого рочника 1 зр. 20 кр., а без двох чисел 50 кр.

3. рочник „Д. Р.“ містить так само як і другий рочник дуже много пожиточного для господарства і забави, много образків і одну більшу повість: „Як визволювали Сорохан і Громко своїх синів з войска“. Ся повість була печатана вже 4 рази (3 рази по руски і раз по нїмецки“). Цїна цїлого рочника 1 зр. 30 кр., без двох чисел 60 кр.

4. рочник „Д. Р.“ містить як і попередні дуже много пожиточного і забавного для всїх і окрім того много дуже практичних рисунків. Цїна цїлого рочника 1 зр. 40 кр. а без двох чисел 70 кр.

5. рочник „Д. Р.“ містить окрім всїляких порад для всїх ще і 8 дуже забавних повісток як нпр.: „Адвокат в небі“ „Ретельний жидок.“ Цїна 1 зр. 20 кр.

6. рочник Д. Р. містить забавну повіст: „Петро Фостик і его син Фостович“.

Цїна 6 рочників разом з рек. пересилкою 6 зр.

„Днїстер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одиноке руске товариство асекурацийне, припоручене Вч. Духовеньству і всїм вірним через Впреосьв. Митр. і Преосьв. Еп. Ординарияти всїх трех галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сїно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнизшою оплатою.

Шкоди лїквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрасекурацийними подають **„Днїстрови“** можність обезпечувати і виплачувати і **найвисші суми.**

Полїси „Днїстра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечати ся **через „Днїстер“** після **всїх можливих** комбінаций **в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає як найкориснїйші услівя і видає полїси і квіти в рускім язицї.

Товариство взаїмного кредиту „Днїстер“, стоваришенє зареєстроване з обмеженою порукою, принимає від своїх членів і третих лиць **вкладки** до опроцентованя **по 5** процент. Ґваранция цїлковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностий, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїлене **аґенциї** в місцевостях, де „Днїстер“ не є заступлений, приймають ся.

Памятайте на Народний Дім в Чернівцях!

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.